



---

## OHSAS 18001-certificaat voor het waarborgen van veiligheid

→ continue verbetering

→ internationaal erkende norm

→ **voordelen**

→ eigen verantwoordelijkheid

→ compleet arbo- en veiligheidsmanagementsysteem op basis van de plan-do-check-act cyclus



Als opdrachtgever wilt u graag zekerheid over de manier waarop uw aannemers of andere dienstverleners en leveranciers de veiligheid van hun werknemers borgen. Om deze zekerheid te krijgen, kunt u vragen om een certificaat. Steeds vaker kiezen bedrijven ervoor om in plaats van het VCA-certificaat, het OHSAS 18001-certificaat te behalen. OHSAS 18001 geniet nog niet de bekendheid van VCA. In deze brochure leggen wij uit wat OHSAS 18001 is, waarom bedrijven voor OHSAS 18001 kiezen en wat de voordelen van OHSAS 18001 voor opdrachtgevers zijn.

## WAT IS OHSAS 18001?

OHSAS 18001 is een internationaal breed toegepaste norm voor arbo- en veiligheidsmanagementsystemen. OHSAS staat voor Occupational Health and Safety Assessment Series.

In 2016 wordt OHSAS 18001 vervangen door ISO 45001.

Deze norm is nu in ontwikkeling. Een organisatie met OHSAS 18001 richt zich op:

- het voorkomen van werkgerelateerde incidenten, ziekten en ongevallen;
- het voldoen aan de van toepassing zijnde arbowet- en regelgeving;
- de continue verbetering van de arbo- en veiligheidsprestaties volgens de deming-cirkel (plan-do-check-act cyclus).

Om dit te bereiken worden de arbogevearen en -risico's geïdentificeerd en geëvalueerd op zowel bedrijfs- als project-niveau en maatregelen genomen (technisch en organisatorisch) om deze waar mogelijk weg te nemen, te verminderen en in ieder geval te beheersen. Een organisatie controleert zichzelf op deze uitgangspunten. Bij certificatie wordt beoordeeld of de organisatie dit ook waarmaakt in de praktijk.

OHSAS 18001 is wat betreft opzet vergelijkbaar met de ISO 9001- en ISO 14001-norm voor kwaliteits- en milieumanagementsystemen. Een arbomanagementsysteem volgens OHSAS 18001 bestaat uit de volgende onderdelen.

ONDERDEEL	SAMENVATTENDE OMSCHRIJVING (VOOR EEN VOLLEDIGE OMSCHRIJVING ZIE DE NORM)
Uitgangspunten arbo-veiligheidsbeleid	Het management verklaart minimaal te voldoen aan arbowet- en regelgeving en de arbo- en veiligheidsprestaties (bijvoorbeeld werkgerelateerde incidenten) continu te verbeteren. Uitgangspunten voor doelstellingen en voor de acceptatie van risico's worden vastgelegd.
Identificatie van gevaren en risico's en wettelijke eisen	Alle gevaren en de daaraan verbonden risico's worden geïdentificeerd en in een risicomatrix geanalyseerd en actueel gehouden. De wettelijke en andere arbo-eisen (zoals convenanten) worden vastgelegd.
Doelstellingen en planning	Doelstellingen worden geformuleerd en plannen gemaakt voor het beheersen van de risico's. Bepaald wordt welke maatregelen nodig zijn om risico's acceptabel te houden.
Uitvoering	Bepaald wordt welke competenties personeel moet hebben en welke opleiding daarvoor nodig is. Verantwoordelijkheden worden vastgesteld. Waar nodig worden procedures en werkinstructies opgesteld en de wijze van communicatie ingevuld.
Monitoring en interne audits	Vastgelegd wordt op welke manier het behalen van de doelstellingen wordt gevolgd en waar nodig corrigerende maatregelen worden genomen. Interne audits worden gehouden om te bepalen of het systeem werkt. De organisatie beoordeelt zelf de naleving van arbowet- en regelgeving.
Directiebeoordeling	De directie bepaalt of het managementsysteem functioneert en de doelstellingen worden behaald. Maatregelen worden genomen om bij te sturen. Doelstellingen worden aangepast in het licht van de verplichting om te verbeteren.

RUTGES VERNIEUWT, ROBERT-JAN DE BRUIN:

“OHSAS 18001:  
gezond vertrouwen,  
veilig vertrouwen!”

ENECO, ALAN VAN BALLEGOOIJEN:

“OHSAS maakt het  
mogelijk om de dialoog  
over veiligheidsprestaties  
aan te gaan.”

---

## WAT BETEKENT CERTIFICATIE OP BASIS VAN OHSAS 18001

Als een bedrijf voor OHSAS 18001-gecertificeerd is, houdt dit in dat een certificatie-instelling beoordeelt of alle onderdelen van het managementsysteem zijn geïmplementeerd, of ze voldoen aan de OHSAS 18001-norm en of ze in de praktijk functioneren. Daar horen ook steekproeven en interviews op de werkvloer bij. Om de drie jaar wordt het gehele systeem opnieuw beoordeeld, in de twee tussenliggende jaren vinden er controles (periodieke audits) plaats.

In Nederland zijn acht certificatie-instellingen door de Raad voor Accreditatie geaccrediteerd om voor OHSAS 18001 te certificeren (stand 17 december 2014). De accreditatie is gebonden aan bedrijfstakken. De certificatie-instelling moet kunnen aantonen dat er auditors zijn die bekend zijn met de problematiek in een specifieke bedrijfstak.

## WAAROM KIEZEN BEDRIJVEN VOOR OHSAS 18001?

Bedrijven kiezen in de eerste plaats voor OHSAS 18001, omdat ze hun arbo- en veiligheidsprestaties zelf willen verbeteren en beter beheersen. De volgende voordelen worden vaak genoemd:

- OHSAS 18001 is een compleet managementsysteem op basis van de plan-do-check-act cyclus.
- OHSAS 18001 richt zich op alle arbo- en veiligheidsrisico's (dus bijvoorbeeld ook psychosociale arbeidsomstandigheden).
- OHSAS 18001 richt zich op alle medewerkers, dus zowel op uitvoerende functies waar risico's op ongevallen aan de orde zijn als op bijvoorbeeld kantoorfuncties.
- Certificatie is gericht op beoordeling van de geïdentificeerde risico's en de beheersing ervan en niet op het afvinken van verplichte maatregelen of registraties.
- OHSAS 18001 is een internationaal erkende norm.

Een deel van de OHSAS 18001-gecertificeerde bedrijven heeft OHSAS 18001 in plaats van het VCA-certificaat. In een aparte notitie worden OHSAS 18001 en VCA met elkaar vergeleken.

U kunt deze notitie downloaden op

<https://www.sccm.nl/iso-45001-versus-vca>.

---

## WIE HEBBEN HET OHSAS 18001-CERTIFICAAT?

In Nederland hebben **380** organisaties een OHSAS 18001-certificaat (stand 17 december 2014). Deze organisaties hebben in totaal circa **1.500** vestigingen. Het aantal OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties groeit jaarlijks met circa **15%**.

AANTAL OHSAS 18001-CERTIFICATEN PER  
BEDRIJFSTAK (STAND 17 DECEMBER 2014):

Bouw **43**  
Elektronische en optische  
apparatuur **39**  
Zakelijke dienstverlening **44**  
Vervoer en opslag **36**  
Metaal **28**  
Chemie **28**  
Overige bedrijfstakken **162**

---

## HOE IS DE OPLEIDING VAN MEDEWERKERS GEREGELD BINNEN OHSAS 18001?

OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties moeten voor alle functies bepalen of en welke opleiding nodig is om te zorgen dat de medewerkers veilig werken en hoe de geïdentificeerde gevaren/risico's worden beperkt. De organisatie bepaalt zelf hoe deze opleiding wordt ingevuld. Veel OHSAS 18001-gecertificeerde organisaties maken daarvoor gebruik van de VCA-opleidingen en -persoonscertificaten.

## WELKE OPDRACHTGEVERS ACCEPTEREN OHSAS 18001 ALS ALTERNATIEF VOOR VCA

Steeds meer opdrachtgevers zien de waarde van het OHSAS 18001-certificaat en accepteren zowel een VCA\*\* als een OHSAS 18001-certificaat. Voorbeelden van opdrachtgevers die OHSAS 18001 accepteren zijn Eneco, Essent en Shell Nederland.

## WAT VINDEN OPDRACHTGEVERS VAN OHSAS 18001?

Deze opdrachtgevers accepteren bedrijven met OHSAS 18001 omdat:

- OHSAS 18001-gecertificeerde bedrijven hun verantwoordelijkheid nemen en daar ook op aanspreekbaar zijn;
- bij deze bedrijven een houding van verbeteren heerst;
- het bewustzijn van de eigen risico's en gevaren groot is;
- het internationale aanbestedingen mogelijk maakt.

## INSPECTIE SZW WAARDEERT OHSAS 18001

Inspectie SZW verlaagt de frequentie van inspecties bij organisaties met een OHSAS 18001-certificaat, de zogenaamde 'inspectievakantie'. Dit geldt niet voor bedrijven waar explosiegevaar aan de orde is (de zogenaamde BRZO-bedrijven).

---

ESSENT, RON WAUMANS:

“Ons HSE-beleid is gericht op samenwerking met bedrijven die niet alleen in de uitvoering aan alle veiligheidsregels weten te voldoen, maar die vanuit hun bedrijfsfilosofie ook zelf daadwerkelijk een volwassen veiligheidscultuur weten te borgen.”

SHELL NEDERLAND,  
ANNEMARIE VAN DER REST:

“De elementen van het OHSAS-systeem komen goed overeen met ons eigen HSSE-management-systeem. Elk bedrijf kan, groot of klein, OHSAS goed laten aansluiten bij hun eigen systeem.”

---

## SCCM GEEFT INFORMATIE OVER OHSAS 18001

SCCM is beheerder van het certificatieschema voor OHSAS 18001. Dat wil zeggen dat de 'spelregels' voor het certificeren door SCCM in samenwerking met alle belanghebbende partijen worden opgesteld. Doelstelling van SCCM is dat het OHSAS 18001-certificaat voor alle belanghebbende partijen een meerwaarde heeft. Op [www.sccm.nl](http://www.sccm.nl) is veel informatie te vinden, onder andere:

- een database met alle bedrijven met een OHSAS 18001-certificaat;
- het certificatieschema met alle eisen waar een gecertificeerd bedrijf aan moet voldoen;
- informatiebladen met voorbeelden en tips voor het invoeren van een managementsysteem;
- uitkomsten van onderzoeken over bijvoorbeeld de toegevoegde waarde van OHSAS 18001.

Heeft u vragen over OHSAS 18001 of SCCM, neem dan contact met ons op via [info@sccm.nl](mailto:info@sccm.nl).

Stichting Coördinatie Certificatie Managementsystemen  
voor milieu en gezond en veilig werken (SCCM)

Postbus 13507  
2501 EM Den Haag

070 - 362 39 81  
[info@sccm.nl](mailto:info@sccm.nl)  
[www.sccm.nl](http://www.sccm.nl)

Twitter: @SCCM\_NL

Uitgave SCCM, Den Haag, december 2014